

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol 2023

Editorial

L'activitat econòmica a Catalunya ha mostrat un elevat dinamisme durant la primera meitat del 2023, recolzada per un sector exterior que novament està responnent molt favorablement davant l'adversitat dels factors conjunturals com l'elevada inflació i la pujada dels tipus d'interès. Per tant, malgrat la debilitat del consum de les llars, la Cambra de Barcelona revisa a l'alça les previsions de creixement de l'economia catalana fins al 2,2% el 2023 (quatre dècimes més que fa tres mesos) i el 2,3% el 2024 (tres dècimes més).

Una qüestió rellevant que cal preguntar-se és si aquesta fortalesa del sector exterior a Catalunya és un fenomen temporal o, al contrari, respon a un canvi estructural en la pauta de creixement de l'economia catalana des de l'esclat de la pandèmia.

Un exercici que permet adreçar a aquesta qüestió és comparar el nivell d'activitat dels diferents components del PIB pel costat de la demanda en el primer trimestre del 2023 (darrera dada disponible) amb els de l'últim del 2019. Aquesta anàlisi permet concloure que la principal palanca de creixement durant el període de postpandèmia ha estat el sector exterior, atès que les exportacions totals de béns i serveis a l'estranger (en volum) ja se situen un 21,4% per sobre del nivell precovid. En contrast, el consum

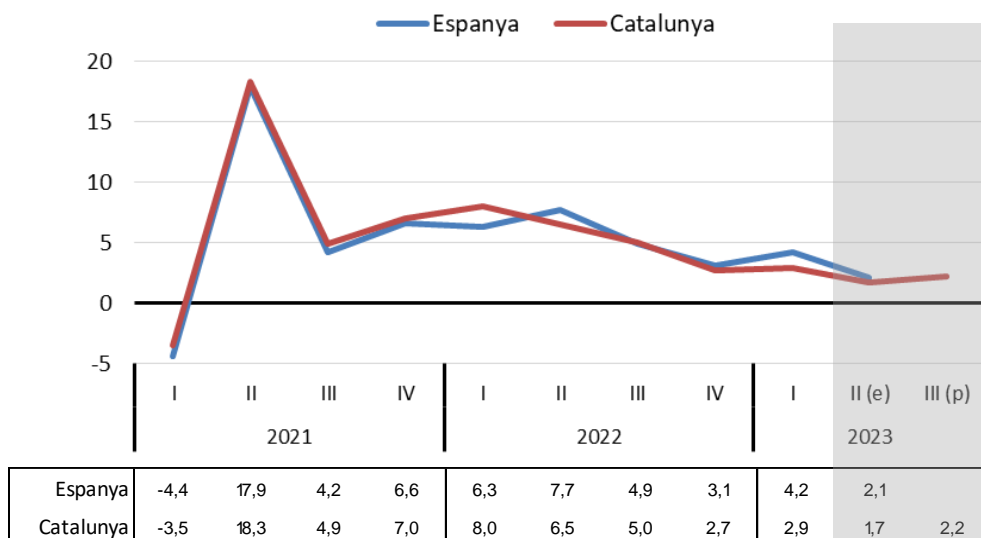
privat (-0,1%) i la inversió (0,3%) presenten una evolució clarament menys favorable.

Els factors que estan recolzant la major competitivitat de les exportacions catalanes són en part de naturalesa temporal (menors preus energètics i contenció dels salaris en relació amb Europa), però també estructural. En aquest sentit, cal destacar que tres de cada quatre llocs de treball creats després de la Covid-19 s'han concentrat en sectors d'alt valor afegit, una proporció molt més significativa que durant la fase expansiva (2014-2019).

En conclusió, l'economia catalana va recuperar ja fa un any el nivell d'activitat anterior a la pandèmia, però el més rellevant és que ho ha fet amb un model de creixement més intensiu en sectors d'alt valor afegit. De mantenir-se aquesta tendència, és raonable esperar que la transformació del model productiu es tradueixi en avenços més significatius de la productivitat del treball en el mitjà termini, permetent millores salarials que compensin la pèrdua de capacitat adquisitiva de les famílies degut a l'actual episodi inflacionista.

Es revisen a l'alça les previsions de creixement de l'economia catalana fins al 2,2% el 2023 i al 2,3% el 2024

L'economia catalana ha millorat el seu model de creixement des de l'esclat de la pandèmia

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE i Banc d'Espanya (previsions 3T23)
 Catalunya: Elaboració pròpia AQR-Cambra (e) estimació (p) previsió

Síntesi de la conjuntura catalana: revisió a l'alça de les previsions de creixement per al 2022 i 2023

Al darrer informe s'apuntava la possibilitat de que l'impacte de la crisi energètica i la guerra a Ucraïna estigués sent menor del que s'havia previst inicialment. Les revisions de les macromagnituds referides al 2022 així ho han confirmat. Les darreres estimacions de l'Idescat apunten a una taxa de creixement del PIB català del 5,5%, clarament superior a les previsions que s'havien fet inicialment per al 2022.

A mesura que passen els mesos i es van publicant més dades, tot apunta a que enguany l'evolució de l'activitat també serà millor del previst. Més concretament, els models econòmics utilitzats per la Cambra i AQR-Lab (Universitat de Barcelona), apunten a creixements interanuals elevats, de l'1,7% al segon trimestre i del 2,2% al tercer trimestre.

Cal advertir, però, de l'elevada incertesa entorn aquestes previsions. En aquests moments, l'element clau que cal tenir en compte és quin impacte tindrà l'abrupta pujada dels tipus d'interès. En aquest sentit, tot i que el consens apunta a que encara seguiran augmentant, el gruix del cicle de pujades dels tipus d'interès ja s'ha produït. De tota manera, preveiem que el seu impacte es manifestarà en major intensitat durant el segon semestre del 2023 i el primer del 2024, tenint en compte el

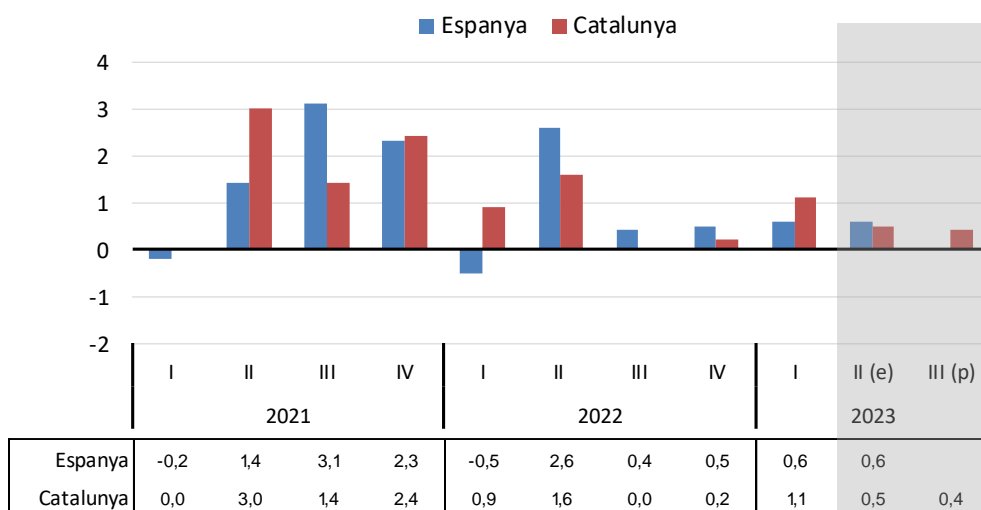
decalatge temporal entre les decisions de política monetària i el seu impacte sobre l'activitat. Per aquest motiu, les nostres previsions apunten a que el creixement econòmic es moderi durant la segona part del 2023.

Malgrat la incertesa, les estimacions pròpies apunten a un creixement del PIB per al conjunt del 2023 del 2,2% de la mà d'una elevada contribució del sector exterior. En canvi, l'avenç del consum de les llars, tot i que es preveu que sigui positiu el 2023 (1,3%), serà menor que el conjunt del PIB degut a les pressions inflacionistes i els elevats tipus d'interès.

De cara al 2024, les previsions apunten a una continuïtat del creixement econòmic, amb taxes fins i tot superiors al 2023. En aquests moments, amb les darreres dades disponibles, els models econòmics utilitzats apunten a un creixement el 2024 del 2,3%. Pel costat de l'oferta, tot i l'impacte que pugui tenir finalment la pujada dels tipus d'interès, val la pena destacar que tant la indústria, la construcció i els serveis mostren senyals d'un creixement sòlid, gràcies a que el fi del cicle de pujades dels tipus d'interès a finals del 2023 podria permetre un millor dinamisme de l'activitat durant la segona meitat del 2024.

L'avenç de l'activitat anirà de més a menys durant el 2023

Les pressions inflacionistes segueixen moderant-se

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE i Banc d'Espanya (previsió 3T23)
 Catalunya: Elaboració pròpia AQR-Cambra (e) estimació (p) previsió

Previsions per a l'any 2023: previsió de creixement del PIB del 2,2%

Tal i com s'ha apuntat, les dades més recents publicades sobre l'economia catalana permeten ser més optimistes del previst fa uns mesos. És cert que encara es disposa de poca informació sobre el segon semestre de l'any, però els models econòmics apunten a que la desacceleració prevista de l'economia podria ser menor del que inicialment s'havia previst. En tot cas, el que està clar en l'escenari actual és que l'economia catalana evitarà un episodi d'estancament econòmic, un context que no es podia descartar fa uns mesos degut a l'impacte de la crisi energètica i la guerra a Ucraïna.

Tot i aquesta millora de les previsions, cal matissar que el creixement del PIB el 2023 serà clarament inferior al del 2022. Si ens fixem en l'evolució del PIB, la moderació del creixement (del 5,5% el 2022 al 2,2% el 2023), es tradueix en totes les components pel costat de la demanda, excepte en el cas del consum públic, que puja lleugerament.

Clarament, on més es nota l'impacte de la pujada de preus i dels tipus d'interès és a l'evolució del consum privat, on es preveu un creixement de l'1,3% el 2023 (un avenç molt més contingut en relació amb el 4,1% del 2022). En el cas de la inversió la desacceleració també es intensa, passant

d'una taxa del 3,8% el 2022 al 2,8% el 2023, que es justifica en gran mesura per l'alça de tipus d'interès. Aquesta augment ha situat l'euríbor per sobre del 4,0%, una tendència que encara podria tenir continuïtat els propers mesos degut al previsible increment dels tipus d'interès durant les properes reunions del BCE.

En tot cas, el creixement del PIB d'aquest any es recolzarà gràcies a l'elevada contribució de la demanda externa. Pel que fa al sector exterior la previsió de cara el 2023, a partir dels models econòmics, porta a una estimació de creixement del 4,6% de les exportacions, i d'una taxa inferior en el cas de les importacions (3,3%).

Cal matissar, però, que l'aportació del sector exterior al creixement del PIB continuaria sent positiva, però amb una contribució menor que durant l'any 2022. Pel costat de l'oferta, i després d'un 2022 amb una elevada disparitat a nivell sectorial, el tret més rellevant és la constatació que el creixement serà més equilibrat entre sectors. Més concretament, per al 2023, les taxes de creixement del Valor Afegit Brut (VAB) previstes són de l'1,1% al sector primari, de l'1,8% a la indústria, de l'1,6% a la construcció, i del 2,4% als serveis.

El sector exterior seguirà contribuint positivament al creixement el 2023

El consum privat és el que més està patint l'impacte de la inflació

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA

	2022	2023 (p)	2024 (p)
Producte Interior Brut	5,5%	2,2%	2,3%
Consum Privat	4,1%	1,3%	1,7%
Consum Públic	-0,1%	0,8%	1,1%
Formació Bruta de Capital	3,8%	2,8%	3,6%
Exportacions	14,0%	4,6%	4,9%
Importacions	7,5%	3,3%	4,7%
VAB agricultura	-13,9%	1,1%	1,3%
VAB indústria	-2,0%	1,8%	1,8%
VAB construcció	4,5%	1,6%	1,6%
VAB serveis	7,9%	2,4%	2,5%
Índex Preus Consum (base 2011)	8,0%	3,6%	3,1%
Ocupats	4,1%	1,4%	1,5%
Taxa d'atur	9,5%	9,2%	8,8%

Font: Idescat (2020) i elaboració pròpia (2021 i 2022). P: previsions d'AQR-LAB i Cambrabcn.

Unitats: Taxes variació interanual (%)

Data d'actualització: 13/07/2023

A nivell trimestral es preveu un perfil de creixement del PIB de més a menys al llarg del 2023. Així, s'ha començat l'any amb un creixement intens al primer trimestre (1,1%), amb un avenç previst del 0,5% i del 0,4% per al segon i tercer trimestres, respectivament.

Fruit d'aquesta previsió, s'espera que la creació de llocs de treball es mantingui el 2023 (1,4%), tot i que amb una taxa de creixement clarament inferior a la del 2022 (4,1%). En línia amb això, s'espera una disminució de la taxa d'atur mitjana del 9,2% el 2023, tres dècimes menys que l'any passat.

Totes aquestes dades estan molt relacionades amb la previsió, ja

esmentada, de tendència a la baixa dels nivells d'inflació. En aquest sentit, la inflació va tancar l'any 2022 (desembre) amb un valor del 5,2% després d'un clar procés d'alentiment en els darrers mesos. Això és el que explica que la mitjana anual el 2022 fos del 8,0%.

Com s'apuntava ja a l'anterior informe, l'anàlisi acurada de les dades apunta a que l'impacte directe del xoc d'oferta energètic que va assolir màxims històrics a l'estiu del 2022 ja s'hauria normalitzat. El millor indicador és que al mes de juny la taxa de variació interanual dels preus s'ha situat a l'1,9% (gràcies a una contribució negativa de l'energia), i la previsió és que les pressions inflacionistes segueixin moderant-se els propers mesos.

Índex de confiança empresarial: les expectatives empresarials apunten a una moderació de l'activitat de cara al tercer trimestre

Contràriament als senyals d'alguns indicadors que podien apuntar a una moderació més intensa de l'activitat el 2023, és important recordar que en informes anteriors l'índex de confiança empresarial ja feia preveure un elevat dinamisme. De fet, a l'informe de fa tres mesos ja destacàvem que les expectatives dels empresaris anticipaven una millora en la conjuntura econòmica de cara al segon trimestre.

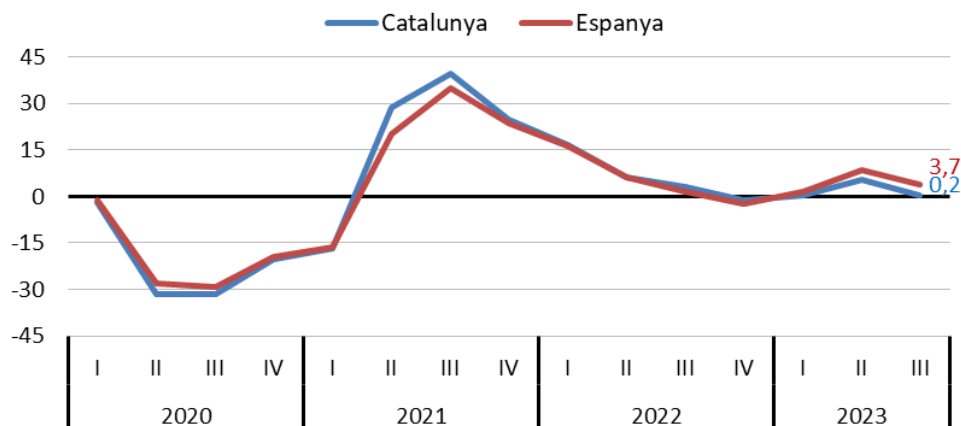
En aquests moments, les darreres dades disponibles de l'indicador de confiança mostren un canvi de tendència, clarament alineada amb les previsions quantitatives del quadre macroeconòmic presentades en aquest informe. Així, l'índex de confiança empresarial per al tercer trimestre del 2023 apunten cap a una moderació de l'activitat econòmica.

Es preveu que la inflació es mantingui moderada gràcies a la contribució negativa dels preus de l'energia

S'espera que l'impacte negatiu de la pujada dels tipus d'interès sobre l'activitat sigui més intens durant la segona meitat del 2023

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat

(Variació interanual, en %)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Més concretament, l'índex de confiança empresarial harmonitzat referit al tercer trimestre del 2023 ha augmentat un 0,2% en termes interanuals, un avenç molt més contingut que el trimestre anterior (5,4%).

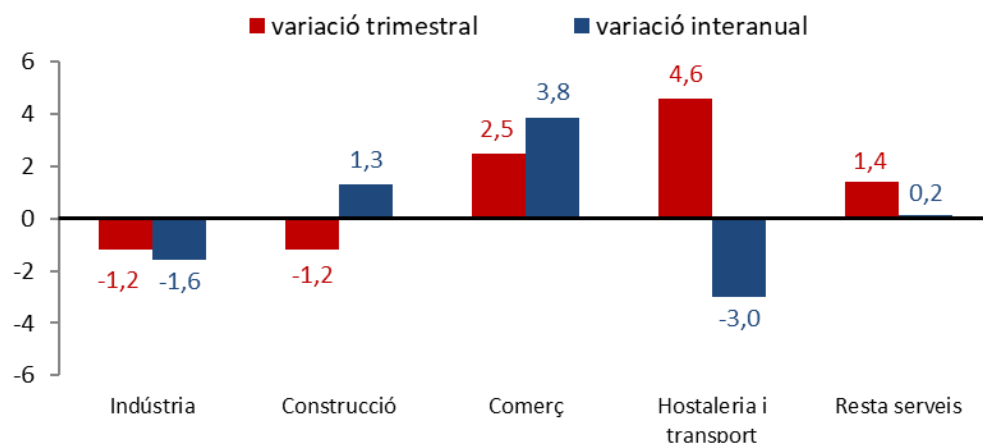
A nivell sectorial, tot i que els darrers mesos l'evolució era positiva de forma transversal, de cara al tercer trimestre les perspectives no són favorables per a tots els sectors. En concret, l'evolució prevista per als propers mesos és positiva al comerç (3,8% interanual) i la construcció (1,3%), contràriament a l'hostaleria i el transport (-3,0%) i a la indústria (-1,6%). Finalment, la confiança empresarial de la resta de serveis

de cara al tercer trimestre del 2023 es troba estancada (0,2%) en relació amb el mateix període de 2022.

Si es compara aquesta evolució amb la de l'economia espanyola, cal destacar que la tendència ha estat la mateixa. En concret, l'índex de confiança empresarial ha passat de créixer en termes interanuals del 8,7% al 3,7% el segon i tercer trimestres de 2023. Cal matissar, però, que la confiança empresarial a Catalunya (amb un índex de 136,8 per al tercer trimestre de 2023) segueix sent més elevada que al conjunt de l'economia espanyola (135,9).

Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya. III trimestre del 2023

(Taxes de variació, %)

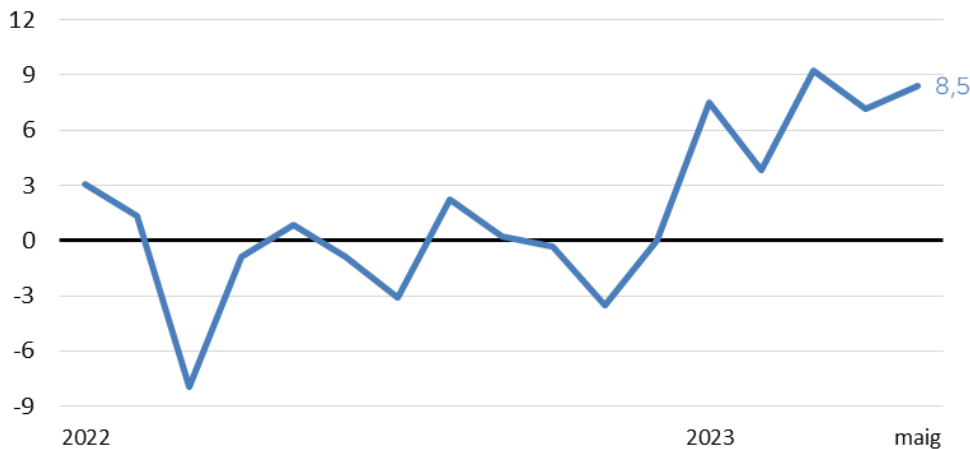
Font: Idescat

La confiança empresarial es debilita de cara al tercer trimestre

Les expectatives es deterioren especialment a l'hostaleria i el transport

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2015=100 a preus constants, taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Consum: previsió de creixement de l'1,3% per al 2023

Un dels aspectes destacats d'aquest informe, i que no ha canviat respecte al del trimestre anterior, és la debilitat del consum privat. Concretament, aquesta és una de les components del PIB on més impacte està tenint les tensions inflacionistes i la resposta restrictiva de la política monetària.

En un primer moment, l'impacte de la inflació en el consum de les llars va ser contingut degut al fort increment de l'estalvi durant la pandèmia. Però els diversos indicadors relacionats amb l'evolució del consum, constaten com la persistència de la inflació ha debilitat l'avenç del consum real de les famílies.

No obstant això, la moderació de l'augment dels preus dels últims mesos i l'avenç més intens dels salaris està contribuint a millorar la confiança del consumidor. Un dels indicadors que tradicionalment resulta més fiable per seguir l'evolució del consum privat és la

matriculació de turismes. En aquest cas, el creixement acumulat fins al juny és del 13,2%, una xifra que contrasta amb la contracció del 5,0% per al conjunt del 2022.

Si ens fixem en l'evolució de l'índex de comerç al detall en volum la tendència ha estat similar, amb un increment acumulat del 7,3% fins al maig, una evolució molt més positiva que durant el 2022 (-0,9%). Cal matissar, però, les diferències notables entre alimentació (1,8%), equipament personal (13,6%) o equipament de la llar (-0,4%).

Els models econòmics, amb les darreres dades disponibles, anticipen taxes de creixement del consum privat de l'1,3% per al 2023 i de l'1,7% l'any 2024.

L'avenç del consum privat es moderarà durant el 2023

La disminució de les pressions inflacionistes milloren la confiança del consumidor

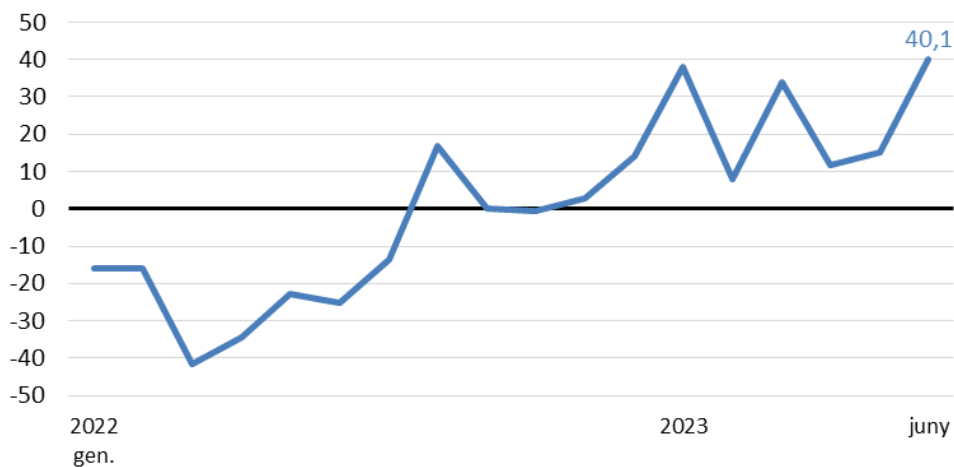
Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada
Matriculació de turismes (nombre)	13.493	juny 23	4,6%	23,0%	13,2%
Índex vendes grans superfícies, preus constants (Base 2015=100)	79,5	maig 23	4,9%	1,9%	2,7%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2015=100)	104,5	maig 23	6,1%	8,5%	7,3%
Imports de béns de consum (milions d'euros)	3.176,2	maig 23	11,8%	17,8%	23,6%

Font: Idescat i INE

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat

Inversió: previsió de creixement de la inversió del 2,8% el 2023

La inversió és una altra de les components del PIB que s'està veient afectada per la ràpida escalada dels tipus d'interès. La taxa de creixement del 3,8% del 2022, es reduirà de forma significativa per al conjunt del 2023 (2,8%).

L'increment dels tipus d'interès no ha tingut un impacte immediat en la inversió, però la caiguda intensa de les noves operacions de crèdit per part de les empreses durant els darrers mesos posa en evidència que la política monetària ja està tenint un impacte sobre les decisions d'inversió. És per això que es preveu que l'impacte dels tipus d'interès sobre la inversió sigui especialment intens l'any 2023. En canvi, l'estabilització dels tipus d'interès de cara a finals d'any, juntament amb un efecte arrossegament més accentuat dels fons Next Generation fa preveure un creixement més intens de la inversió de cara al 2024.

Entre els indicadors parcials relacionats amb la inversió, les importacions de béns

de capital registren, fins al mes de maig (darrera dada disponible), un increment acumulat del 8,8%. En aquest cas, l'evolució al llarg dels primers mesos de l'any ha anat de més a menys.

Un altre indicador útil per copsar l'evolució de la inversió és la matriculació de vehicles industrials. En aquest cas, després d'un 2022 amb un descens important, la variació acumulada fins al mes de juny és del 24,0%.

A partir de totes aquestes dades, els models econòmics usats per la Cambra i AQR-Lab (UB) apunten a un creixement del 2,8% per al conjunt del 2023, i d'un creixement del 3,6% de cara al 2024.

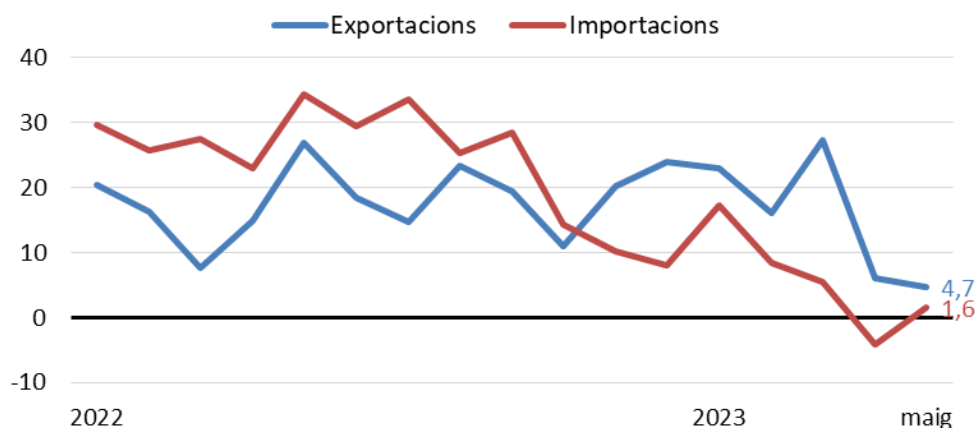
Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	2.338	juny 23	6,0%	40,1%	24,0%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	753,1	maig 23	16,3%	3,8%	8,8%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	199.801	1T-23	-1,1%	-1,3%	-1,3%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya

El descens de les noves operacions de crèdit de les empreses confirma l'impacte de la pujada dels tipus d'interès sobre la inversió

L'avenç de la inversió podria ser més robust el 2024 gràcies als fons NGEU

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, en %)

Font: Duanes

Sector exterior: clara aportació positiva del sector exterior al creixement econòmic el 2023

L'economia catalana es va caracteritzar el 2022 per una forta expansió de les exportacions (14,0%), molt per sobre de les importacions (7,5%). Però la reducció del dinamisme de les economies a nivell internacional està tenint un impacte directe en les exportacions (i importacions) de l'economia catalana. Per tant, és natural que aquestes taxes siguin inferiors al 2023.

Per concretar i conèixer millor l'evolució de les exportacions de béns durant els primers mesos del 2023 cal recórrer a les dades mensuals de duanes. Si s'analitzen les dades d'aquest indicador, es pot comprovar que les exportacions han anat de més a menys. La tendència entre el primer i el segon trimestre (amb dades fins al maig) de 2023 confirma aquesta evolució, amb un creixement del 23,4% i del 6,8%, respectivament.

Si distingim l'evolució per destinació econòmica, es detecten diferències importants. Centrant-nos en la taxa acumulada de gener a maig, les

exportacions dels béns de consum presenten un creixement del 24,2% en termes interanuals, les dels béns de capital en un 18,1%, i les dels béns intermedis un 9,8%.

En el cas de les importacions, es pot comprovar com les dades dels primers mesos de l'any han evolucionat a la baixa. Més concretament, s'han registrat taxes interanuals de variació de les importacions del 17,2% (gener), 8,3% (febrer), 5,4% (març) i -4,2% (abril) i 1,6% (maig). En aquest cas hi ha encara més diversitat si comparem les importacions segons destinació econòmica. Centrant-nos en la dada acumulada entre gener i maig, en el cas dels béns de consum les importacions han estat un 23,6% superior a l'any anterior, en el cas de béns de capital un 8,8% superior, i en el cas dels béns intermedis s'han reduït un 2,6%.

Per al conjunt del 2023, les estimacions pròpies apunten a un increment de les exportacions de béns i serveis del 4,6%, i del 3,3% en el cas de les importacions.

Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada
Exportacions de béns (milions d'euros)*	9.017,2	maig 23	11,7%	4,7%	15,0%
Importacions de béns (milions d'euros)*	10.089,2	maig 23	14,7%	1,6%	5,3%
Inversió estrangera (milions d'euros)	449,6	1T-23	-60,9%	-34,0%	-34,0%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	23,9	1T-23	-86,5%	-70,3%	-70,3%

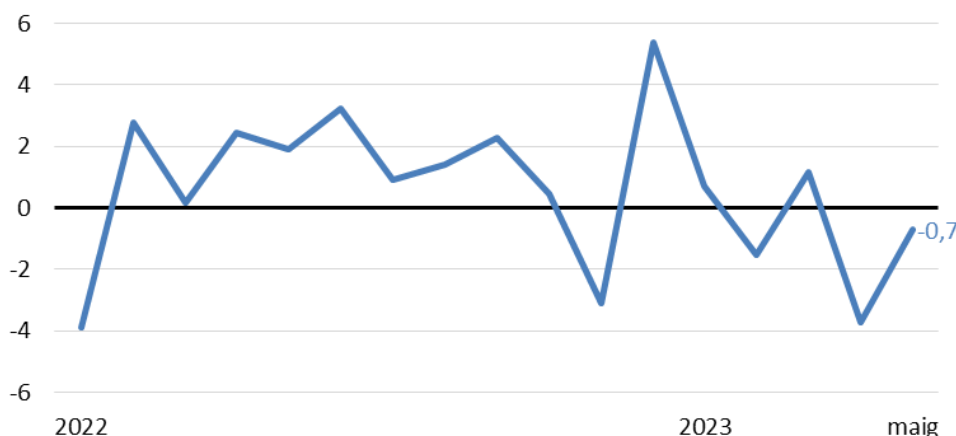
Font: Duanes i Idescat

*Dades provisionals

El creixement de les exportacions serà menys intens el 2023

El menor dinamisme de la Zona Euro debilitarà les vendes de l'economia catalana a l'exterior

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit estacionalitat (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Indústria: revisió a l'alça del creixement del 2023 fins a l'1,8%

Si revisem l'impacte de la crisi energètica i la guerra a Ucraïna a l'economia catalana, sens dubte el sector més afectat en va ser la indústria. De manera que l'any 2022, el valor afegit brut del sector va disminuir (-2,2%). Després d'aquest impacte, el tret més important és que les últimes dades disponibles detecten una certa millora. Tot i que, encara, amb un elevat nivell d'incertesa.

L'indicador més representatiu en aquest sector és l'índex de producció industrial (IPI), del que hi ha dades fins al mes de maig. En aquest cas, les taxes interanuals han mostrat, els darrers mesos, valors molt irregulars, però la taxa acumulada entre gener i maig és del -0,8%. Per tant, com ja s'ha comentat, la incertesa segueix sent elevada.

El seguiment de l'índex de producció industrial també permet constatar enormes diferències entre els tipus de béns, responent sobretot als canvis en l'estructura del consum de les famílies. En canvi, en els béns de consum es constata una estabilitat en la producció, amb un increment acumulat de gener a maig del

0,2%. En el cas dels béns d'equipament la variació ha estat del 5,0%, i del -4,8% en el cas dels béns intermedis.

L'evolució de les dades sobre afiliació de la Seguretat Social confirma també aquesta evolució no tan positiva de la indústria, en comparació amb la mitjana de l'economia. Si es calcula la taxa de variació acumulada entre gener i juny (darrera dada disponible) veiem que en el cas del sector industrial aquesta variació és de l'1,5%. Aquesta evolució és clarament inferior a la mitjana del total d'afiliats (3,0%).

A partir d'aquests indicadors, les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB) apunten a que, per al conjunt de l'any 2023, es produeixi una variació del valor afegit brut (VAB) a la indústria de l'1,8%. De cara al 2024, els models econòmics apunten a un creixement molt similar.

El 2023 la indústria creixerà un 1,8%, un avenç inferior al del conjunt de l'economia

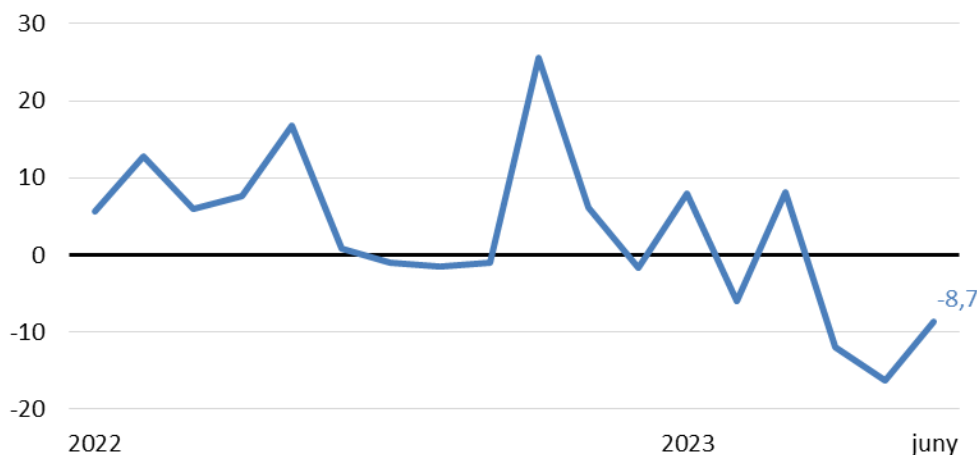
El descens dels preus energètics afavorirà la recuperació del sector el 2023

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada
Índex de producció industrial (base 2015=100)	114,8	maig 23	17,6%	-0,7%	-0,8%
Índex de producció industrial corregit (base 2015=100)	112,4	maig 23	4,0%	-0,7%	-0,9%
Índex Red Eléctrica (IRE) Indústria - corregit	83,1	juny 23	3,4%	-4,7%	-10,2%
Afiliacions total - Indústria (milers)	499,2	juny 23	0,3%	1,2%	1,5%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

Gràfic 9. Consum de Ciment (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i Ciment Català

Construcció: previsió de creixement de l'1,6% el 2023

Seguint amb l'anàlisi de l'evolució de les components del PIB des del costat de l'oferta, el sector de la construcció s'ha caracteritzat els darrers temps per unes previsions que han anat de menys a més.

Malauradament, l'elaboració de previsions en aquest sector és especialment difícil, atès que només es disposa de dades que són, en la majoria de casos, provisionals. Un indicador sempre informatiu és el referit al consum de ciment.

Si es prenen les dades mensuals fins al mes de juny (darrera dada disponible) es constata una taxa de variació acumulada del -5,3%. Aquesta taxa de variació és el resultat d'una evolució extremadament erràtica de l'indicador. A més, cal tenir en compte que les dades són provisionals, de manera que la incertesa és màxima.

Si posem la mirada en l'evolució de la producció de ciment, la conclusió és molt

similar. En aquest cas la taxa de variació acumulada fins al mes de maig és del 0,8%.

En canvi, l'evolució de les dades sobre afiliació de la Seguretat Social apunten a una visió més optimista. En aquest cas, el nombre d'afiliats entre gener i juny del 2023 en relació amb el mateix període de l'any anterior ha augmentat un 3,6% (superior al 3,0% de la mitjana del conjunt de l'economia).

En qualsevol cas, la integració de tota aquesta informació amb el model economètric usat per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB), comporta una estimació del creixement del VAB de l'1,6% el 2023 i el 2024.

Aquests creixements moderats s'expliquen per l'alça de tipus hipotecaris, que està propiciant un descens de la compravenda d'habitatges. Davant la previsió d'una menor demanda futura, la licitació de construcció de nous habitatges està caient amb intensitat, factor que debilitarà l'avenç de la construcció els propers anys.

Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

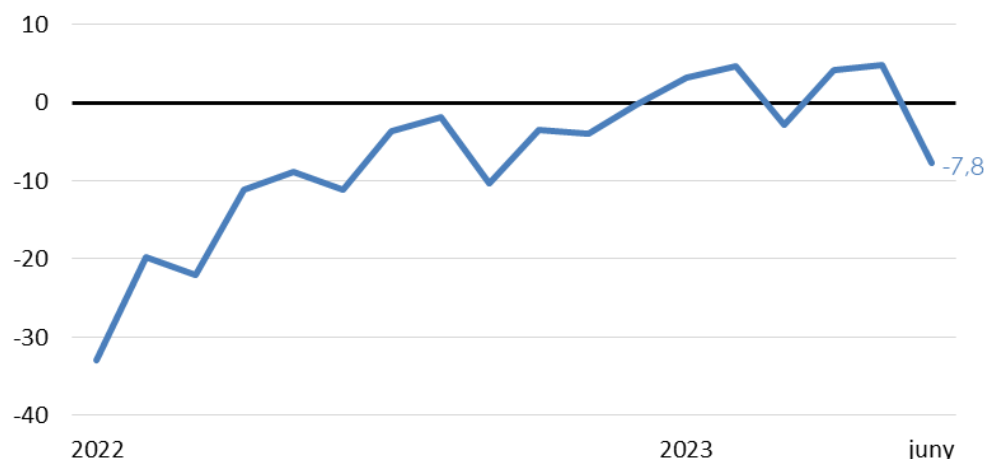
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada
Consum de ciment (milers de tones)	185,9	juny 23	-3,5%	-8,7%	-5,3%
Habitatges iniciats (nombre)	1.104	abril 23	-47,6%	-38,5%	-18,6%
Habitatges acabats (nombre)	1.141	abril 23	16,5%	28,1%	8,9%
Licitació oficial (milions d'euros)	289,9	juny 23	-7,0%	25,0%	65,5%
Afiliacions totals - Construcció (milers)	227,1	juny 23	-0,2%	2,8%	3,6%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

La construcció es desaccelerarà per l'augment dels tipus d'interès

El creixement de la construcció serà inferior a la mitjana del PIB el 2023 i 2024

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. respecte al mateix mes de 2019, en %)

Font: Idescat

Serveis: previsió de creixement del 2,4% el 2023

En els darrers trimestres, els serveis han passat de ser el sector amb més incertesa, a ser el sector amb un creixement més sòlid. El 2022 fou, clarament, el motor econòmic. De fet, el 2022 ja va recuperar el valor afegit brut (VAB) previ a la pandèmia. El 2023, les dades disponibles confirmen una forta reducció d'aquest ritme de creixement. Però, tot i així, és el sector amb un avenç més sòlid.

Ara bé, també continua sent un sector amb una elevada diversitat a nivell de subsectors. Si s'analitzen els diversos indicadors d'alta freqüència queda clara aquesta diversitat. Per exemple, si ens fixem en el sector comercial, l'índex de vendes en grans superfícies (IVGS) reflecteix un dinamisme inferior al de fa un any, però encara amb signe positiu. Si prenem les dades de gener a maig (última dada disponible) la taxa de variació interanual acumulada és del 2,7% a preus constants.

En el cas de l'índex de comerç al detall (ICD) la mateixa comparativa (i pel mateix període temporal) comporta un increment

del 7,3% (a preus constants). També amb moltes diferències segons el tipus de productes: un 1,8% en el cas de productes d'alimentació i un 14,0% en el cas de la resta de productes. Ara bé, el sector turístic continua essent el més dinàmic, tenint en compte l'enorme impacte que va tenir la pandèmia. El moviment de passatgers per transport aeri reflecteix, fins al mes de maig, un increment interanual del 28,7%. En el cas del nombre de viatgers en establiments hotelers la taxa de variació fins al juny és del 17,5%, i en el cas de les pernoctacions és d'un 17,4%.

L'evolució de les dades sobre afiliació de la Seguretat Social confirma també aquesta evolució positiva del sector serveis. Durant els mesos de gener a juny (darrera dada), es registra una taxa de variació acumulada respecte a l'any anterior del 3,2%. Per tant, el mercat laboral continua registrant un elevat dinamisme al sector. Les estimacions pròpies de la Cambra i AQR-Lab (UB) apunten a un creixement del VAB al sector serveis del 2,4% el 2023 i del 2,5% el 2024.

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

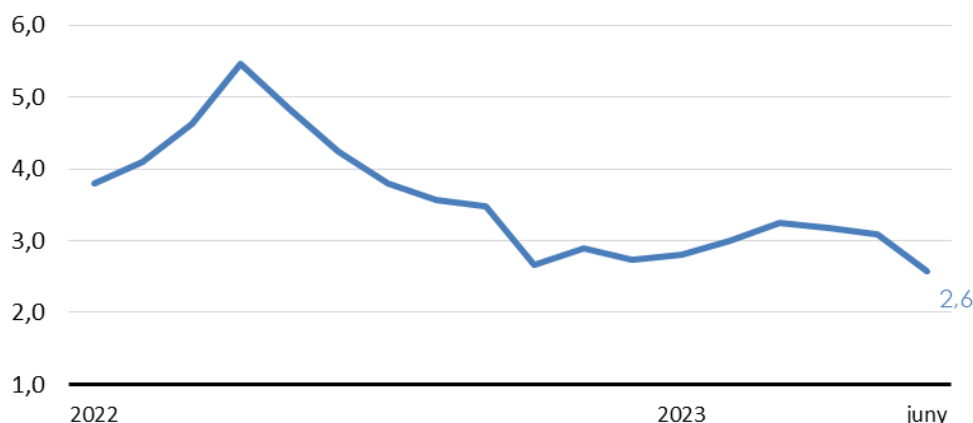
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	4.846,8	maig 23	2,4%	10,0%	28,7%
Turistes estrangers (milers)	1.794,4	maig 23	16,6%	21,7%	37,5%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	6.321,5	juny 23	11,5%	3,8%	17,4%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2015=100)	145,0	maig 23	7,9%	0,3%	6,7%
Afiliacions totals - Serveis (milers)	2.902,8	juny 23	-0,5%	2,7%	3,2%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

Tot i l'alentiment previst, el sector serveis continuarà sent el sector amb major creixement el 2023

Es preveu que aquest creixement moderant es perllongui el 2024

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, en %)

Font: MTAS

Nota: Dades referides a últim dia del mes

Mercat laboral: el mercat de treball continua molt dinàmic durant la primera meitat del 2023

El mercat de treball durant el segon trimestre de 2023 ha continuat essent molt dinàmic, amb una forta creació de llocs de treball. En el moment de tancar aquest informe es disposa dels resultats de l'enquesta de població activa (EPA) fins al primer trimestre del 2023. En efecte, al primer trimestre de l'any el ritme de creixement del nombre d'ocupats va ser de l'1,9%.

Per disposar d'informació més recent, és interessant completar aquesta visió amb l'evolució de l'afiliació a la Seguretat Social, amb dades fins al juny. Si ens fixem en el conjunt de treballadors afiliats a la Seguretat Social, incloent els diversos règims d'afiliació, la variació interanual acumulada entre gener i juny és d'un 3,0%. Cal destacar que la xifra global d'afiliats segueix registrant màxims històrics d'aquesta sèrie. Aquesta taxa del 3,0% en mitjana és el resultat d'un increment del 3,2% al serveis, 3,6% a la construcció, un

1,5% a la indústria i un 1,8% a l'agricultura. Aquesta evolució tan positiva del mercat de treball també es pot observar amb les dades de l'atur registrat disponibles fins al mes de juny. Concretament, entre gener i juny s'acumula una reducció del 5,1% del nombre de treballadors registrats a l'atur. Per sectors, un -26,1% a l'agricultura, un -5,3% a la indústria, un -6,6% a la construcció i un -5,3% als serveis. Aquesta evolució està afavorint una tendència a la baixa de la taxa d'atur, que es continua reduint i ja està clarament per sota de la taxa d'atur prèvia a la pandèmia.

D'acord amb les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB), el nombre de llocs de treball s'incrementarà el 2023 al voltant d'un 1,4%, una magnitud similar a la del 2024 (1,5%).

El mercat laboral es manté dinàmic, però el seu creixement s'alentirà durant el segon semestre del 2023

La taxa d'atur continua a la baixa, i se situarà en el 9,2% l'any 2023

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

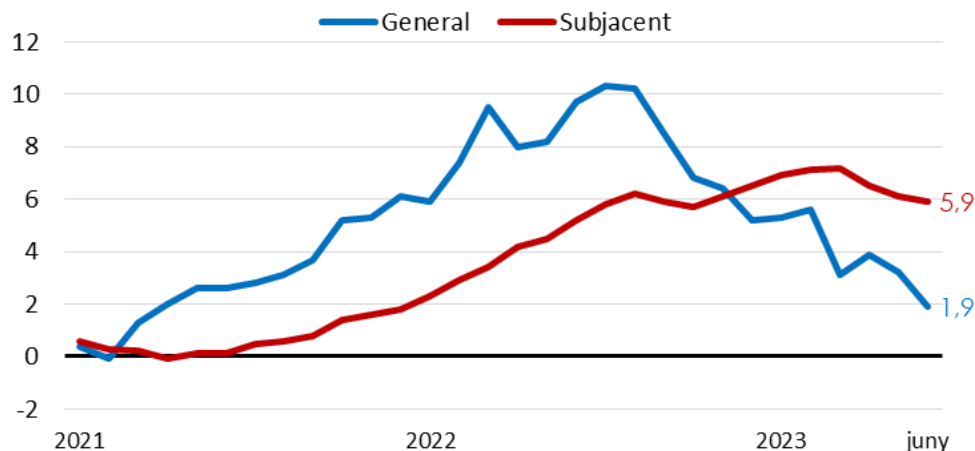
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada
Afiliacions total règims (milers)	3.698,0	juny 23	-0,3%	2,6%	3,0%
Atur registrat (milers)	329,7	juny 23	-1,9%	-2,5%	-5,1%
Ocupats (EPA) (milers)	3.521,3	2T-23	0,1%	1,9%	1,9%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	10,4	2T-23	0,5 p.p	0,2 p.p	0,5 p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	3.135,4	1T-23	-2,5%	6,6%	6,6%

Font: Idescat, INE i MTAS

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes p.p: punt percentuals

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Preus: la tendència de moderació de l'augment dels preus es mantindrà els propers mesos

Sens dubte, uns dels indicadors que més interès ha generat durant els darrers mesos és la inflació.

Però en aquest cas, l'evolució que ha seguit en els darrers mesos és la que s'havia previst ja fa un any. Concretament, i després del xoc inicial degut a la crisi energètica del 2022 i la guerra d'Ucraïna, els preus energètics s'han normalitzat en nivells més en línia amb els darrers anys. Aquesta evolució ha permès que la taxa interanual de l'IPC del mes de juny a Catalunya s'hagi situat en l'1,9%.

No obstant això, cal advertir que la inflació subjacent (la que no té en compte el component energètic i els preus dels aliments frescos) segueix molt elevada (5,9% al juny). En aquest sentit, cal advertir que la lluita per doblegar la inflació no està resolta, i que el cicle de pujades dels tipus d'interès per part del BCE no ha finalitzat.

Tenint en compte les darreres dades, tot apunta a que, en absència de xocs disruptius addicionals (com ara les restriccions que Rússia està posant a

l'exportació de cereals procedents d'Ucraïna), la inflació hauria de moderar-se de forma gradual els propers dos anys, tot i mantenir-se per sobre de l'objectiu del BCE.

Adicionalment, les expectatives dels empresaris recollides a través de l'enquesta de clima empresarial també apunten a un menor creixement dels preus de venda durant els propers mesos.

Els models de previsió utilitzats per la Cambra i per AQR-Lab (UB) apunten a que la inflació es vagi reduint, tot i que de manera molt suau, de manera que es preveu per al conjunt de l'any 2023 una inflació anual del 3,6%. Malgrat que la taxa de variació interanual dels preus al juny del 2023 s'ha situat en l'1,9%, es preveu un repunt a final d'any per la dissipació de l'efecte base dels preus de l'energia. Aquest procés de moderació tindria continuïtat el 2024, amb una inflació mitjana del 3,1%.

Es preveu una inflació mitjana del 3,6% el 2023

D'acord amb les estimacions actuals, la inflació a finals del 2023 se situaria per sota del 3,0%

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2016=100)	111,9	juny 23	0,6%	1,9%	2,5%
Índex de preus industrials (índex 2015=100)	135,4	juny 23	-0,4%	-4,8%	-3,7%
Inflació subjacent (índex 2016=100)	111,7	juny 23	0,5%	5,9%	3,2%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any.

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol del 2023

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez

Jaume Martí

Data de tancament: 25 de juliol del 2023